

N:r 80.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd); given Drottningholms slott den 14 maj 1914.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro

enligt Dess nådiga beslut:

G U S T A F A D O L F.

Hj. L. Hammarskjöld.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd).

Härigenom förordnas, att § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd) skall erhålla följande ändrade lydelse:

Understödet utgår med följande belopp för varje dag, den värnpliktige äger räkna sig tillgodo såsom tjänstgöringsdag, in- och utryckningsdagarna inberäknade, nämligen:

till arbetsför hustru och ett barn	75 öre
» » » » två eller flera barn	100 »
» mindre arbetsför hustru	75 »
» » » » och ett barn	100 »
» » » » » två eller flera barn	125 »
» ett barn, om fadern är änklings eller frånskild	75 »
» två eller flera barn, om fadern är änklings eller frånskild	100 »

Utom äktenskap födda barn äro berättigade till understöd i likhet med inom äktenskap födda.

Till arbetsför hustru utan barn utgår intet understöd.

Denna förordning skall äga tillämpning från och med den rekryt-skola, som tager sin början hösten 1914.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott tors-
dagen den 14 maj 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN.
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning inom lantförsvars- och sjöförsvarsdepar-
tementen anförde chefen för förstnämnda departement hans excellens herr
statsministern Hammarskjöld följande:

»Då jag inför Eders Kungl. Maj:t den 3 mars innevarande år, i sam-
band därmed att jag hemställde om upplösning av den då församlade
Riksdagen och förordnande om nya val till andra kammaren, angav vissa
huvudgrunder för det förslag till härordning, vars framläggande för den
efter de nya valen sammanträdande Riksdagen jag ämnade förorda, fram-
höll jag även, att vissa repetitionsövningar och den avsedda sammandrag-

ningen av äldre årsklasser — reservtruppövningen — obestriddigen komme att vålla de värnpliktiga jämförelsevis stora olägenheter, och att man därför borde vara betänkt på särskilda åtgärder för lindrande av desamma. I sådant avseende ifrågasatte jag, bland annat, beredandet av särskilda ekonomiska förmåner för åtminstone vissa av de värnpliktiga.

Den ekonomiska förbättring för de värnpliktiga under tjänstgöringstiden, som sålunda ställts i utsikt, torde icke på lämpligaste sätt vinnas genom en förhöjning av de penningbidrag eller penningtillskott, som av statsmedel utgå till de värnpliktiga själva, utan synes det mest behöfliga vara att genom någon förökning av statsunderstödet till obemedlade värnpliktigas familjer lindra de ekonomiska svårigheter, som den förändrade tjänstgöringen kan komma att för dessa medföra. Då sådant understöd kan utgå under all värnpliktstjänstgöring, kommer en förbättring, som bygges på denna grund, att i mån av behov göra sig gällande ej blott under de senare övningarna utan även under den första tjänstgöringen och den första repetitionsövningen. Men givetvis får förbättringen sin största betydelse under de senare övningarna, enär de värnpliktiga då, vid mera framskriden levnadsålder, i större utsträckning bildat familj eller eljest äro underkastade en försörjningsplikt, vars uppfyllande försvåras genom värnpliktstjänstgöringen.

Vid övervägande, i vad mån för berörda ändamål ändring bör vidtagas i de belopp, som äro bestämda i § 2 av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), har jag funnit det utgöra en skälig och lämplig norm för den avsedda förhöjningen, att till de särskilda belopp, med vilka enligt gällande bestämmelser familjeunderstödet under olika förhållanden skall utgå, för varje fall göres ett tillägg av tjugufem öre. Den förökning av statsverkets kostnader, som härav kan föranledas, torde, med hänsyn till det behjärtansvärda syftet, icke kunna anses ägnad att ingiva betänkligheter.

Då de med den ifrågasatta förändringen förenade ökade kostnader under år 1914 och 1915 äro direkt eller indirekt föranledda därav att under sistnämnda år en extra årsklass med förlängd tjänstgöring inkallas, hava de ansetts kunna täckas av särskilda medel, varom jag i annat sammanhang kommer att göra framställning.»

Föredragande departementschefen uppläste härefter ett enligt angivna grunder uppgjort förslag till förordning om ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd) och hemställde, att förslaget måtte genom proposition föreläggas Riksdagen till antagande.

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledamöter;

och täcktes, med bifall till densamma, Hans Maj:t
Konungen förordna, att till Riksdagen skulle avlätas
proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll
utvisar.

Ur protokollet

Kurt Belfrage.
